

**PREVENTING EARLY
MARRIAGE AND EARLY
MOTHERHOOD**

***ROMA INFLUENCERS NETWORK
NATIONAL RESEARCH
ROMANIA***

Workshop Național

„Working Together for Stronger Roma Communities:
Preventing Early Marriages and Early Motherhood”

31 iulie 2026

București, România

ROMA INFLUENCERS NETWORK/2024-1-EL01-KA220-ADU-000247507

**„Cât de minunat este că nimeni nu trebuie
să stea vreo clipă pe gânduri pentru a face
din lumea noastră un loc mai bun.”**

— Anne Frank

Breaking the Circle of Early Marriages and Early Motherhood in Roma Communities **ROMA INFLUENCERS NETWORK**

CONTEXTUL PROIECTULUI ȘI IMPORTANȚA PREVENIRII CĂSĂTORIILOR ȘI A MATERNITĂȚII TIMPURII

Roma Influencers Networking este un proiect european dedicat prevenirii căsătoriilor și maternității timpurii în comunitățile rome, prin cercetare, educație, implicare comunitară și promovarea drepturilor copiilor și femeilor.

Scopul proiectului

Prevenirea căsătoriilor și maternității timpurii prin:

- cercetare;
- educație și formare;
- implicarea comunităților rome;
- cooperare europeană.

Consortțiu

GR Grecia – Klimaka (Coordonator)

RO România – SASTIPEN

IE Irlanda – Cairde

PT Portugalia – CESIS & Cooperactiva

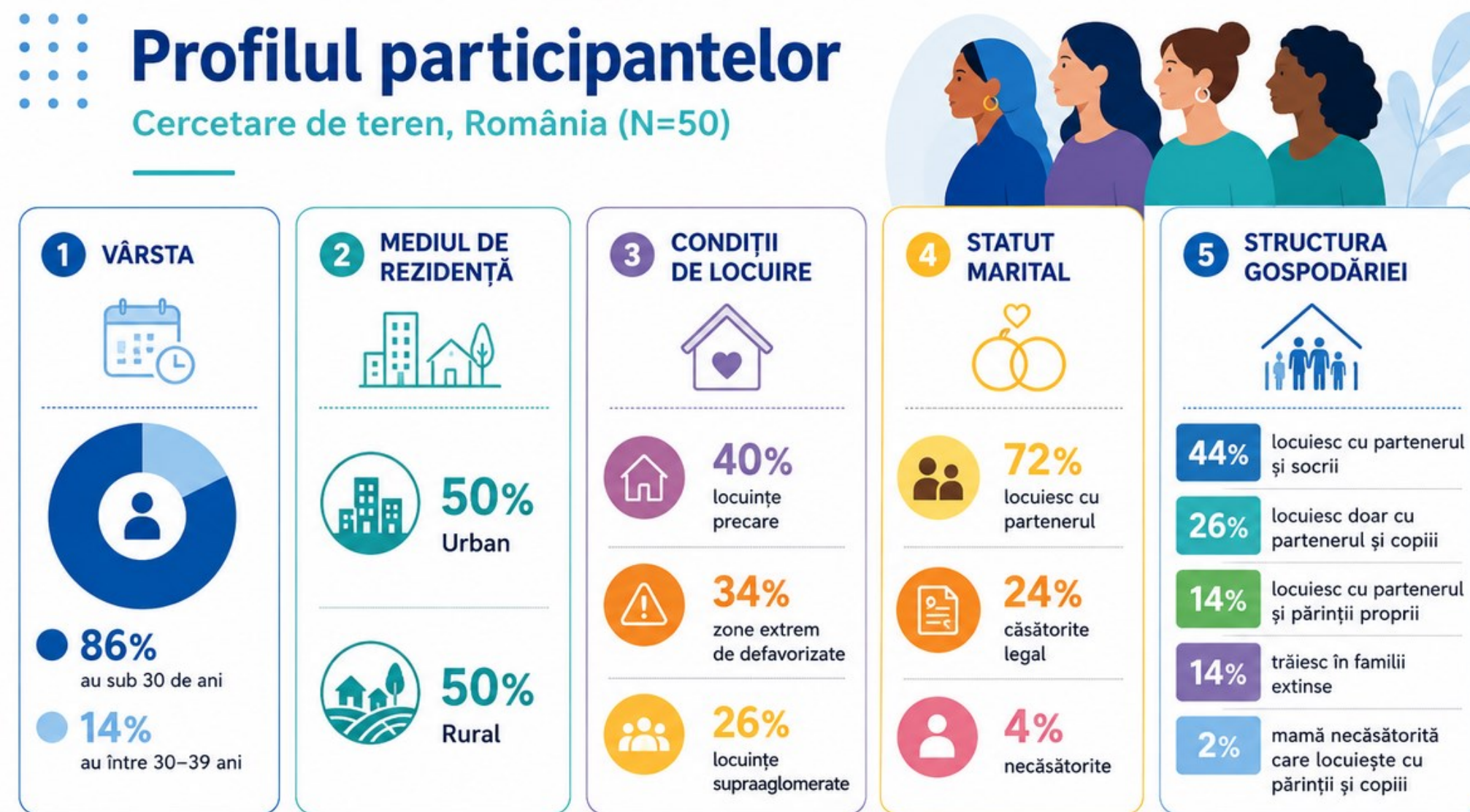
ROMA INFLUENCERS NETWORK/2024-1-EL01-KA220-ADU-000247507

www.romainfluencersnetwork.eu romainfluencersnetwork@gmail.com [Roma Influencers Network](#) [Roma_Influencers_Network](#)

PERSPECTIVA FEMEILOR ROME ASUPRA CĂSĂTORIILOR ȘI MATERNITĂȚII TIMPURII

Rezultatele- Naționale ale cercetării de teren

Cercetarea a fost realizată în luna februarie 2025, prin interviuri cu 50 de femei rome din comunități urbane și rurale din România.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Metodologia cercetării

Designul cercetării

- Metodă: interviuri semi-structurate
- Perioada: februarie 2025
- Număr participante: 50 femei rome
- Criterii de includere: femei rome cu vârsta de minimum 18 ani, căsătorite și/sau cu copii

Selecția participantelor

- eșantionare intenționată (purposive sampling);
- completată, unde a fost necesar, prin metoda „bulgărelui de zăpadă” (snowball sampling);
- participante din comunități diferite pentru a surprinde o diversitate de experiențe.

Aspecte etice

- consimțământ informat;
- participare voluntară;
- confidențialitate și anonim;
- dreptul de retragere în orice moment;
- toate interviurile au fost realizate de intervievatoare, pentru a crea un climat de încredere.

CE SPUN FEMEILE DESPRE (CĂSĂTORIA TIMPURIE)

1 Cum arată căsătoria timpurie?

Caracteristicile fenomenului

Cercetare de teren – România (N=50)

75%

dintre uniuni nu au fost oficializate prin căsătorie civilă.

87,5%

au început conviețuirea înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.

89,5%

dintre parteneri sunt de etnie romă.

Cum și-au cunoscut partenerii?

43,8%

prin intermediul familiei

25%

îi cunoșteau din copilărie

12%

la școală

19,2%

alte locuri (petreceri, același cartier)

Vârsta la începerea uniunii

87,5%

înainte de 18 ani

12,5%

după 18 ani

Uniunea a fost sărbătorită conform tradiției rome?

50%

Da, conform tradiției rome

50%

Nu a avut loc nicio celebrare

„Așa a făcut și mama mea și bunica mea, așa că mi s-a părut normal.”

– Femeie romă, participantă la cercetare

50 de interviuri realizate în februarie 2025 cu femei rome din comunități urbane și rurale din România.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Caracteristicile căsătoriei timpurii

- 75% dintre uniuni nu au fost oficializate prin căsătorie civilă.
- 87,5% dintre participante au început conviețuirea înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.
- 89,5% dintre parteneri erau de etnie romă.
- 43,8% dintre participante și-au cunoscut partenerul prin intermediul familiei.

De ce apare căsătoria timpurie?

- 47,9% au declarat că a fost propria alegere.
- 45,8% aveau deja o relație cu partenerul.
- 35,4% au invocat tradiția comunității.
- 27,1% s-au temut că vor pierde șansa de a se căsători cu partenerul dorit.
- 20,8% au fugit de acasă înainte de căsătorie.
- Sărăcia a fost menționată ca factor favorizant.

CE SPUN FEMEILE DESPRE (CĂSĂTORIA TIMPURIE)

2 De ce se întâmplă?

Factorii determinanți
România (N=50)

MOTIVE INVOCATE DE PARTICIPANTE

47,9%

Dorința proprie
Au considerat că au fost ele însele de acord cu această alegere.

45,8%

Relație înainte de căsătorie
Aveau deja o relație cu partenerul.

35,4%

Tradiția comunității
„Așa a făcut și mama mea și bunica mea, așa că mi s-a părut normal.”

27,1%

Frica de a pierde partenerul
Teama de a nu pierde șansa de a se căsători cu băiatul dorit.

20,8%

Fuga de acasă
Au fugit de acasă înainte de căsătorie; unele erau deja însărcinate.

8,3%*

Sărăcia
Condițiile materiale dificile au influențat decizia de a se căsători.

60,4%

Ar fi așteptat puțin mai mult
Deși și-au dorit căsătoria, majoritatea ar fi așteptat o vârstă mai mare.

„Dacă aș fi așteptat, poate nu mai găseam un soț bun.”
– participantă

*Procent estimativ pe baza răspunsurilor calitative (4 cazuri menționate).

REAȚIA FAMILIEI

31,3%

Bucurie și entuziasm
Familia îl cunoștea deja pe băiat și avea încredere în el.

29,2%

Mulțumire pentru respectarea tradiției
Căsătoria a fost făcută conform obiceiurilor române.

25%

Îngrijorare pentru vârsta fragedă
Părinții au fost îngrijorați de vârsta foarte mică.

33,3%

Lipsă de acord
Nu îl cunoșteau bine pe băiat; uneori relația era cunoscută prin rețele sociale.

20,8%

Fuga de acasă sau sărăcia
Au influențat lipsa de aprobare inițială.

3 Ce consecințe are?

Impactul asupra vieții femeilor
România (N=50)

81,3%

dintre participante consideră că mariajul le-a schimbat viața.

PRINCIPALELE SCHIMBĂRI RESIMȚITE

52%

Presiunea de a avea copii

27%

Nu au mai putut merge la serviciu

25%

Nu au mai putut merge la școală

18,7%

Mutarea în casa socrilor

18,7%

Pierderea libertății personale

20,8%

Creșterea responsabilităților

CE ÎNSEAMNĂ ACEASTA PENTRU ELE?

„Am început să am mai multe responsabilități și îmi este greu cu treburile casnice.”
– 18 ani

„Trebuie să am grijă de casă, familie, gospodărie, nu mai am timp pentru mine.”
– 19 ani

„Mi-a fost teamă că nu mă voi descurca ca femeie în casă. Nu eram pregătită să mă căsătoresc.”
– 24 ani

„Am simțit presiunea treburilor casnice și grijile unei familii.”
– 18 ani

„Nu mi-am imaginat niciodată că va fi atât de greu.”
– 18 ani

Impactul asupra vieții femeilor

- 81,3% consideră că mariajul le-a schimbat viața.
- 52% au resimțit presiunea de a avea copii.
- 27% au renunțat la muncă.
- 25% au întrerupt studiile.
- 20,8% au raportat creșterea responsabilităților.
- 18,7% au menționat pierderea libertății personale și mutarea în casa socrilor.

Mesaj-cheie: Căsătoria timpurie are efecte importante asupra educației, ocupării, autonomiei și responsabilităților femeilor.

CE SPUN FEMEILE DESPRE (CĂSĂTORIA TIMPURIE)

1 Cum arată maternitatea timpurie?

Date cheie despre participante

100%
au copii

Vârsta medie
la primul copil
16,6 ani
comparativ cu
România: 27 ani*
* Eurostat, 2022

92%
au devenit mame
înainte de 18 ani

96%
sarcini
neplanificate

Număr de copii

62%
au un copil

38%
au 2-3 copii

★ **Mesaj cheie:** Maternitatea apare foarte devreme, înainte ca majoritatea participantelor să fie pregătite pentru acest rol.

2 Cum le-a schimbat maternitatea viața?

Impact și consecințe

80%
și-ar fi dorit să
aștepte mai mult

57,8%
nu se simțeau
pregătite pentru
maternitate

Maternitatea a însemnat întreruperea planurilor educaționale și profesionale

54,2%
au abandonat
școala

18,8%
au renunțat la
facultate

8,3%
au renunțat la
locul de muncă

Provocări pentru sănătatea mamei și a copilului

20%
au raportat
nașteri premature

37,8%
copii cu greutate
mică la naștere

★ **Mesaj cheie:** Maternitatea timpurie afectează educația, sănătatea și oportunitățile de dezvoltare personală.

3 Cine le-a fost alături?

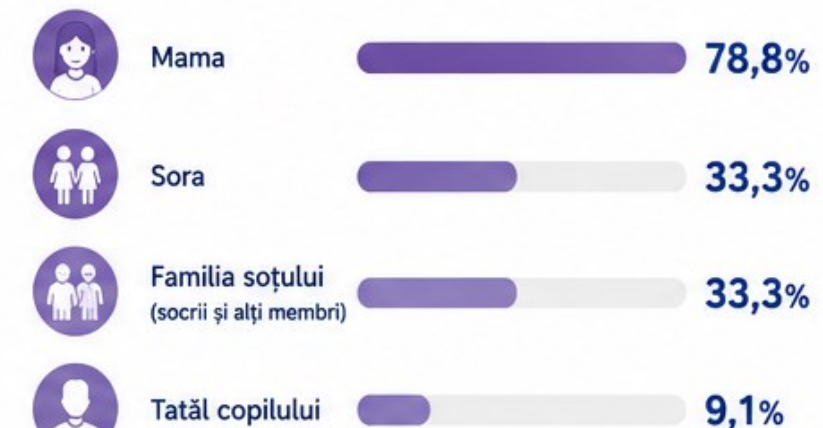
Sprijin după naștere

66%
au primit ajutor
după naștere

34%
nu au primit
niciun ajutor

Cine a oferit cel mai important ajutor?

★ **Mesaj cheie:** Sprijinul provine în principal din partea femeilor din familie; implicarea tatălui este redusă.

“ În comunitățile rome, maternitatea este un moment important, dar intervine foarte devreme și aduce cu sine provocări majore. Educația, sănătatea și sprijinul real sunt esențiale pentru un viitor mai bun pentru aceste tinere mame și copiii lor. ”

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

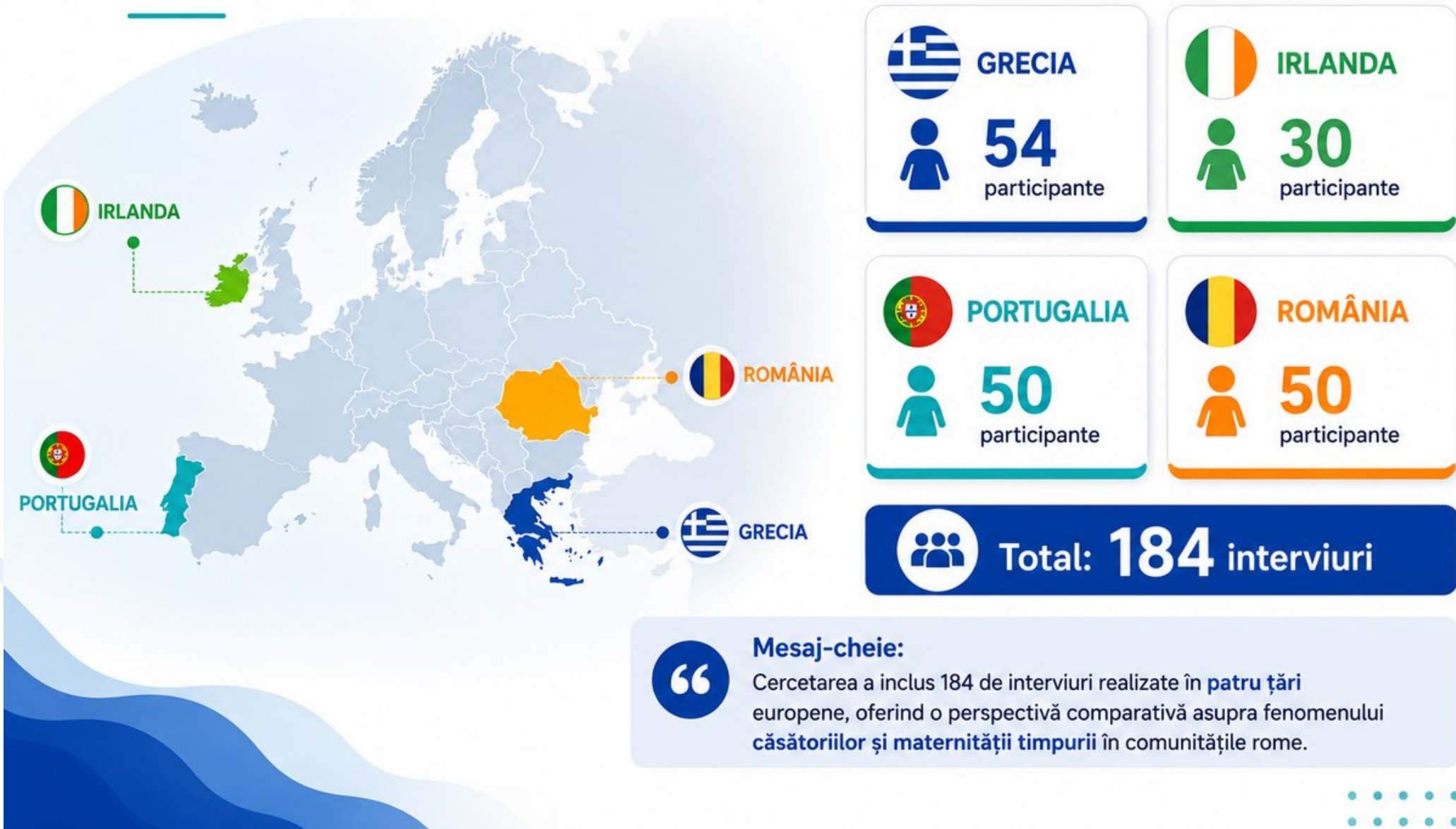

RAPORT COMPARATIV CERCETAREA COMPARATIVĂ EUROPEANĂ PROFILUL PARTICIPANTELOR (N = 184)

⋮ Cercetarea comparativă europeană

Profilul participantelor (N = 184)

Cercetarea comparativă a urmărit explorarea experiențelor femeilor rome privind căsătoria și maternitatea timpurie în patru țări europene, pentru a identifica atât elementele comune, cât și particularitățile fiecărui context național.

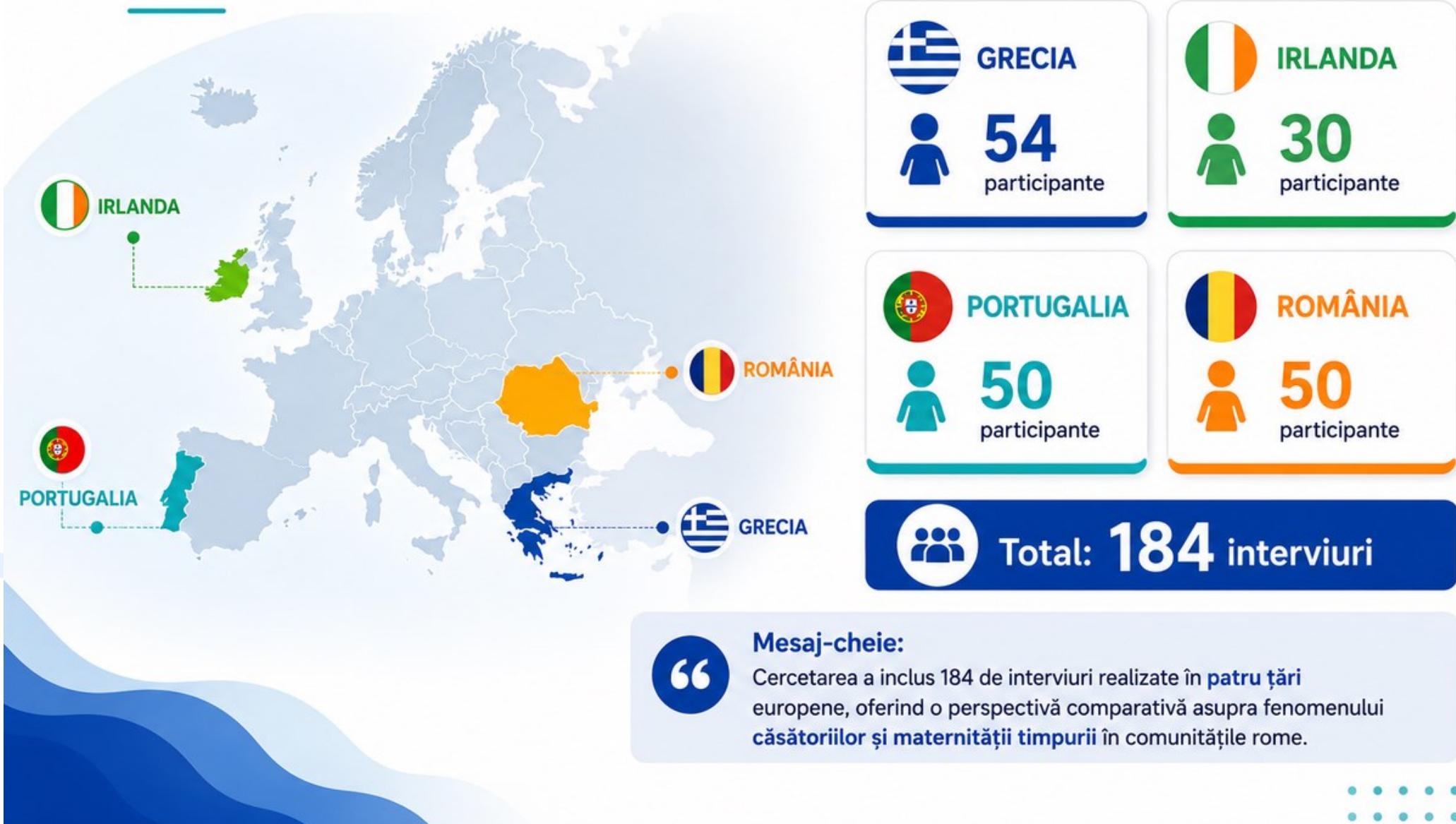
Deși fenomenul căsătoriilor și maternității timpurii este prezent în toate cele patru țări, rezultatele evidențiază diferențe importante privind profilul participantelor, condițiile de viață și contextul social în care acestea trăiesc.

RAPORT COMPARATIV CERCETAREA COMPARATIVĂ EUROPEANĂ PROFILUL PARTICIPANTELOR (N = 184)

⋮ Cercetarea comparativă europeană

Profilul participantelor (N = 184)

Cercetarea comparativă a urmărit explorarea experiențelor femeilor rome privind căsătoria și maternitatea timpurie în patru țări europene, pentru a identifica atât elementele comune, cât și particularitățile fiecărui context național.

Deși fenomenul căsătoriilor și maternității timpurii este prezent în toate cele patru țări, rezultatele evidențiază diferențe importante privind profilul participantelor, condițiile de viață și contextul social în care acestea trăiesc.

3 Cum arată viața de familie?

Comparație între țări

Trei perspective esențiale asupra vieții de familie

Cu cine locuiesc

Statut marital

Mediul de rezidență

ROMÂNIA

Cele mai multe locuiesc cu soțul/partenerul și cu socrii.

Cea mai mare proporție de coabitare cu partenerul.

50% dintre participante locuiesc în zone rurale.

IRLANDA

76,7% locuiesc doar cu soțul/partenerul (cu sau fără copii).

Cea mai mare proporție de femei căsătorite.

50% în urban, 36,7% în rural.

GRECIA

Cea mai mare proporție de femei care locuiesc singure cu copiii.

Proporții ridicate atât de coabitare, cât și de femei singure.

Majoritatea locuiesc în zone urbane (64,8%).

PORTUGALIA

Majoritatea locuiesc cu soțul/partenerul (cu sau fără copii).

Cel mai mare procent de femei singure.

Predomină mediul urban (80%).

Viața de familie diferă între țări, dar în toate cazurile apar provocări specifice legate de vârstă, statut marital și contextul de locuire.

4 Condițiile de locuire

Comparație între țări

GRECIA

69%

dintre participante locuiesc în condiții foarte precare (barăci, mahalale, așezări degradate).

PORTUGALIA

78%

dintre participante locuiesc în locuințe sociale.

IRLANDA

56%

dintre participante locuiesc în condiții supraaglomerate.

ROMÂNIA

44%

dintre participante locuiesc în condiții precare.

36%

locuiesc în locuințe sociale.

Condițiile de locuire variază semnificativ între țări, dar în toate cazurile există forme de vulnerabilitate locativă.

5 Ce ne spun datele?

Concluzii cheie

ROMÂNIA

- Participantele sunt cele mai tinere.
- Cea mai mare proporție de coabitare.
- Cele mai multe locuiesc în gospodării extinse, împreună cu socrii.
- Jumătate dintre participante trăiesc în mediul rural.

GRECIA

- Cele mai severe condiții de locuire.
- Cea mai mare proporție de mame care locuiesc singure cu copiii.
- Majoritatea trăiesc în zone urbane, dar în comunități foarte vulnerabile.

IRLANDA

- Cea mai mare proporție de femei căsătorite.
- Majoritatea locuiesc doar cu partenerul (cu sau fără copii).
- Context distinct determinat de migrație, cu vulnerabilități asociate (comunități izolate, supraaglomerare, lipsa locuințelor stabile).

PORTUGALIA

- Participante mai în vârstă.
- Cel mai mare procent de femei singure.
- Utilizare ridicată a locuințelor sociale.
- Predomină mediul urban.

Deși contextul diferă, toate femeile rome se confruntă cu provocări majore legate de vârstă, familie, locuire și acces la oportunități.

DIŢCOLO DE STATISTICI: CUM DIFERĂ EXPERIENŢA CĂSĂTORIEI TIMPURII ÎN EUROPA?

⋮ Căsătoria timpurie în context european

Perspective comparative din România, Grecia, Irlanda şi Portugalia

184 de interviuri realizate cu femei rome în 4 ţări europene

ROMÂNIA

Cele mai multe căsătorii între **15–17 ani**

Familia are un rol mai redus în alegerea partenerului
(8% căsătorii facilitate de familie)

Cele mai multe reacţii familiale de **dezaprobare**

Coabitarea este mai frecventă decât căsătoria oficială

GRECIA

Cele mai multe căsătorii înainte de **15 ani**

Cea mai mare pondere a căsătoriilor celebrate conform tradiţiei rome (**77%**)

Influenţă puternică a familiei în alegerea partenerului (**57%**)

Context caracterizat de **vulnerabilitate** socială şi locativă

IRLANDA

Cea mai mare influenţă a familiei în alegerea partenerului (**59%**)

Cele mai multe reacţii pozitive din partea familiei (**76%**)

Căsătoria timpurie este percepută frecvent ca **normă comunitară**

Context specific al **migraţiei**

PORTUGALIA

Cele mai multe cazuri de **fugă de acasă** înaintea uniunii

Alegerea proprie este frecvent invocată ca motiv al căsătoriei

Cele mai multe participante ar repeta aceeaşi alegere (**42%**)

Tranziţie către viaţa de cuplu influenţată de **normele comunitare**

MESAJ-CHEIE

Deşi căsătoria timpurie este prezentă în toate cele patru ţări, **mecanismele** care o influenţează **diferă**.

Tradiţiile, familia, normele comunitare şi contextul socio-economic modelează în mod distinct **experienţele femeilor rome** din fiecare ţară.

Vârsta căsătoriei

Rolul familiei în alegerea partenerului

Modul de celebrare a căsătoriei

Reacţia familiei

Context social şi condiţii de viaţă

Alte particularităţi ale contextului

Profilul maternității

- Toate participantele aveau copii, cu o medie de 2,9 copii/femeie.
- Vârsta medie la primul copil: 17,8 ani.
- România înregistrează cea mai mică vârstă medie (16,6 ani), iar Portugalia cea mai ridicată (19 ani).

Sarcina și pregătirea pentru maternitate

- 72% dintre sarcini au fost neplanificate.
- România a înregistrat cea mai mare proporție de sarcini neplanificate (96%).
- Majoritatea femeilor au declarat că și-ar fi dorit să devină mame mai târziu, principalul motiv fiind sentimentul că nu erau pregătite.

Impact asupra vieții

- Educația este domeniul cel mai afectat de maternitatea timpurie.
- Multe participante și-au exprimat dorința de a continua studiile și de a avea mai mult timp pentru dezvoltare personală înainte de a deveni mame.
- În România, 37,8% dintre participante au raportat copii cu greutate mică la naștere, un procent semnificativ mai mare decât în celelalte țări.

MATERNITATEA TIMPURIE – PRINCIPALELE CONCLUZII ALE CERCETĂRII COMPARATIVE

Maternitatea ocupă un rol central în comunitățile rome, însă atunci când apare la vârste foarte fragede poate limita accesul la educație, autonomie și oportunități de dezvoltare. Rezultatele evidențiază importanța intervențiilor timpurii, a educației și a sprijinului familial și comunitar pentru susținerea tinerelor femei.

STRATEGII DE PREVENIRE BAZATE PE DOVEZI

Abordări integrate pentru protecția fetelor și transformarea comunităților

Educația fetelor

Promovarea menținerii în școală și a accesului la o educație de calitate pentru fetele de etnie romă, ca instrument de prevenire pe termen lung cel mai eficient.

Sprijin pentru familie

Să se ofere asistență economică și măsuri de protecție socială pentru a reduce presiunile financiare care determină familiile să ia decizii privind căsătoria timpurie.

Implicarea comunității

Lansați campanii de sensibilizare adaptate contextului cultural, care să implice liderii comunității, părinții și tinerii, cu scopul de a schimba normele și de a consolida încrederea.

Garanții juridice

Consolidarea și aplicarea legilor privind protecția copilului, stabilirea unei vârste minime clare pentru căsătorie și asigurarea responsabilității.

Programe adaptate din punct de vedere cultural

Elaborarea unor inițiative de educație și sensibilizare care să respecte identitatea romă și să promoveze în același timp drepturile fetelor și egalitatea de șanse.

Participarea comunității rome la elaborarea politicilor

Să se ofere comunităților rome posibilitatea de a participa la elaborarea politicilor, asigurând o punere în aplicare durabilă și adaptată specificului cultural.

POLITICI PUBLICE

Cadre de politici bazate pe drepturi și centrate pe comunitate

COLABORARE INTEGRATĂ

Abordarea multisectorială a serviciilor
comunitare

Educație și sănătate

Școlile și serviciile de sănătate colaborează pentru a asigura menținerea fetelor în sistemul de învățământ, sănătatea lor și sprijinul necesar prin intermediul unor programe integrate de intervenție comunitară.

Servicii sociale și ONG-uri

Asistenții sociali și organizațiile neguvernamentale acoperă lacunele oferind sprijin familial, asistență juridică și intervenții axate pe comunitate.

Lideri politici și comunitari

Liderii comunității rome și factorii de decizie elaborează împreună strategii adaptate contextului cultural, care consolidează încrederea și stimulează schimbări durabile.

National Erasmus+ Policy Workshop

EMPOWERING GIRLS. SUPPORTING FAMILIES. TRANSFORMING COMMUNITIES.

"Together, we can break the cycle and build a future of
opportunity for all."

